

Duurzame varroabestrijding

Pieter Roelands

Nu het duidelijk is dat de chemische aanpak van de varroamijt gepaard gaat met veel problemen zoals: resistentie, residu's en bijensterfte, ben ik van mening dat de alternatieve aanpak meer aandacht verdient.

Het meest duurzame alternatief is zonder twijfel de biotechnische methode, met name de vliegermethode (zie verder) versterkt met een speciaal darrenraampje, waarin de mijten onafgebroken terecht kunnen en waarbij men gezien de beperkte afmetingen zeer weinig verlies heeft.

116 — Veel minder werk, geen residu's en meer honing.

Het enige bezwaar is dat men wat meer extra materiaal nodig heeft: een speciaal darrenraampje – dit is een raampje waarvan de bovenste helft verdeeld is in drie gelijke delen – een extra bodem en deksel.

Ten onrechte wordt wel eens beweerd dat deze methode arbeidsintensief zou zijn. Maar men mag niet vergeten dat de biotechnische methode veel voordelen heeft zoals:

- 1. Zwermverhindering en controle.** In plaats van alle ramen na te kijken op zwermcellen, hoeft men nu alleen maar een vakje van het darrenraampje uit te snijden, en zolang dit wordt opgebouwd heeft het volk geen zwermplannen.
- 2. Moerteelt.** Men kan in de broedbak die men wegneemt koninginnen kweken (zie verder).
- 3. Varroabestrijding.** Zonder chemie, goedkoop, duurzaam, geen residu's en geen resistentie.
- 4. Kweken van sterke volken.** Men kan de volken die men deelt, op gepaste tijden verenigen met behoud van de beste koningin, wat je extra honing geeft.

Men gaat als volgt te werk:

- Ongeveer half april sluit men de koningin op in de onderste bak onder het rooster. In deze broedbak hangt men nu ook het speciaal darrenraampje (zonder raat).
- Een week later snijdt men het 2de en het 3de vak van het darrenraampje weg. Daar dit pas opgebouwde vakken zijn, eventueel met eitjes belegd, is dit praktisch geen verlies voor het volk.
- De daarop volgende week snijdt men het 3de vak weg. De bedoeling van het gefaseerd wegsnijden is om zo broed in alle stadia te verkrijgen. Een gesloten vakje wordt weggesneden om varroa's weg te vangen.

- De volgende week het 1ste dat wellicht nu verzegeld is, zoniet wacht men een week enz... Daar het verlies op deze wijze relatief klein is kan men hiermee doorgaan tot men een vlieger wil maken. Dit moment is aangebroken als de bijen stoppen met het darrenraampje op te bouwen; men mag aannemen dat het volk dan zwermplannen heeft.

De Vliegermethode

Het maken van een vlieger is een reeds lang bestaande methode van zwermbeheersing. In tegenstelling tot de veger bestaat de vlieger uit de oude koningin met de oude ingevlogen bijen.

De vlieger wordt nu als volgt gemaakt:

- Men neemt de broedbak met broed weg en zet deze op een nieuwe bodem op een plaats elders.
- De koningin en een belegd darrenraampje hangt men in de bak die op het weggenomen bak heeft gestaan. Hierop legt men een koninginnenrooster en daarop komt de honingkamer.

De vlieger is nu gemaakt.

- Negen dagen later neemt men uit de vlieger het nu verzegelde darrenraampje weg om te vernietigen. De vlieger is zeer mijtarm en met zijn vele bijen perfect in staat een goed wintervolk op te bouwen.
- De broedbak die men heeft weggenomen wordt op een andere standplaats gebracht om herbesmetting van de vlieger te voorkomen.
- Na tien dagen breekt men hierin de doppen op één na, of men kan ook een dop uit een parallel opgezet kweekprogramma nemen. De mijten vangt men weg met darren- of werksterbroed dat men uit de vlieger neemt.
- Indien nodig ruimte geven en zeker niet vergeten te voeren!

Niet twifelen, gewoon doen, succes verzekerd! U zult er uw bijen en uw klanten een goede dienst mee bewijzen.

Pieter Roelands, Huisheuvelstraat 19
B- 2990 Wuustwezel, Tel & fax: + 32 (0)3 669 62 93

Met bronvermelding mag de hierboven beschreven methode verspreid worden zonder de schriftelijke toestemming van de auteur.